NN 88/2020 (30.7.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-484/2020 od 1. srpnja 2020.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1676

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Peter Haas iz Graza, Republika Austrija, kojeg zastupa Mato Stjepanović, odvjetnik u Zagrebu, na sjednici održanoj 1. srpnja 2020. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski sud u Zadru dužan je, u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama« donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi pod brojem P-2298/2018.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Peteru Haasu iz Graza, Aussere Ragnitz 25, Republika Austrija, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 34.200,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Peter Haas iz Graza, Republika Austrija (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg u postupku pred Ustavnim sudom zastupa Mato Stjepanović, odvjetnik u Zagrebu, na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), podnio je 5. veljače 2020. Ustavnom sudu ustavnu tužbu radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, povrijeđenog nerazumno dugim trajanjem sudskog postupka koji se pred Općinskim sudom u Zadru vodi pod brojem P-2298/2018.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spisa predmeta Općinskog suda u Zadru broj: P-2298/2018.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPCIMA

1) Parnični postupak

3. Podnositelj je 3. siječnja 2002. podnio Općinskom sudu u Pagu tužbu protiv P. B., V. B., Lj. B. i S. B., radi povrata kredita u iznosu od 1.032.386,00 ats (552.326,51 kn) o kojem je njegova prednica kao davateljica kredita s tuženicima kao korisnicima kredita sklopila ugovor 14. siječnja 1998.

Podneskom od 13. siječnja 2005. podnositelj je naznačio sljednike tuženika P. B., te smanjio i specificirao tužbeni zahtjev na način da potražuje isplatu kunske protuvrijednosti strane valute.

Podneskom od 15. veljače 2005. podnositelj je specificirao tužbeni zahtjev, s obzirom na povlačenje tužbenog zahtjeva u odnosu na neke tuženike na ročištu održanom 14. veljače 2005..

Podneskom od 8. ožujka 2006. podnositelj je povisio tužbeni zahtjev.

4. Pred Općinskim sudom u Pagu održano je sljedećih devet (9) ročišta: 25. travnja 2002., 5. lipnja 2002., 16. siječnja 2003., 24. studenoga 2004., 14. veljače 2005., 27. rujna 2005., 8. prosinca 2005., 21. ožujka 2006. i 5. travnja 2006. – na kojem je donesena i objavljena presuda broj: P-1/02-35.

5. Rješenjem Županijskog suda u Zadru broj: Gž-1472/06 od 26. studenoga 2008. prihvaćene su žalbe tuženika, ukinuta je gore navedena presuda Općinskog suda u Pagu i predmet je vraćen tom sudu na ponovno suđenje.

6. Nakon toga pred Općinskim sudom u Pagu održano je sljedećih deset (10) ročišta: 10. veljače 2009., 28. travnja 2009., 6. srpnja 2009., 19. listopada 2009., 28. siječnja 2010., 8. lipnja 2010., 24. rujna 2010., 11. studenoga 2010., 27. siječnja 2011. i 11. veljače 2011. – na kojem su doneseni i objavljeni presuda i rješenje broj: P-464/2008-84.

Zamolbenim putem pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu saslušan je 1. prosinca 2009. svjedok R. P.

Tijekom ponovljenog suđenja pribavljen je 6. travnja 2009. nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka knjigovodstvene struke, te 23. lipnja 2009. dopuna navedenog nalaza i mišljenja, pribavljen je 10. rujna 2010. nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za računovodstvo i financije, te 7. siječnja 2011. dopuna tog nalaza i mišljenja.

Podnositelj je podneskom od 17. prosinca 2010. specificirao tužbeni zahtjev na način da je zatražio isplatu u eurima.

7. Presudom Županijskog suda u Zadru broj: Gž-1361/11 od 13. prosinca 2011. preinačena je gore navedena presuda Općinskog suda u Pagu.

8. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-x 371/12-2 od 24. rujna 2013. ukinute su presuda Županijskog suda u Zadru broj: Gž-1361/11 od 13. listopada 2011. i presuda Općinskog suda u Pagu broj: P-464/2008-84 od 11. veljače 2011., te je predmet vraćen na ponovno suđenje.

9. Nakon toga, pred Općinskim sudom u Pagu održano je tri (3) ročišta i to: 3. srpnja 2014., 1. listopada 2014. i 6. studenoga 2014., a pred Općinskim sudom u Zadru, Stalnoj službi u Pagu održano je šest (6) ročišta i to: 8. ožujka 2017., 14. lipnja 2017., 25. rujna 2017., 14. studenoga 2017., 5. prosinca 2017. i 29. prosinca 2017. – na kojem su doneseni presuda i rješenje broj: P-1546/2015-172.

Tijekom ponovnog suđenja pribavljen je 8. prosinca 2016. nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za računovodstvo i financije.

Podneskom od 30. listopada 2017. podnositelj je povisio tužbeni zahtjev.

10. Rješenjem Županijskog suda u Zadru broj: Gž-502/18-2 od 28. studenoga 2018. ukinuta je presuda Općinskog suda u Zadru, Stalne službe u Pagu broj: P-1546/2015-172 od 29. prosinca 2017., te djelomično rješenje tog suda istog broja i datuma donošenja kao i navedena presuda, te je predmet vraćen na ponovno suđenje.

11. Nakon toga, Pred Općinskim sudom u Zadru održano je jedno ročište 3. lipnja 2019.

Tijekom ponovljenog suđenja pribavljen je 17. prosinca 2018. nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za knjigovodstvo i financije.

Tuženici su na ročištu održanom 3. lipnja 2019. postavili zahtjev za osiguranje parničnih troškova, koji je prihvaćen rješenjem Općinskog suda u Zadru broj: P-2298/2018 od 5. studenoga 2019., te je podnositelj obvezan osigurati tuženicima parnične troškove u iznosu od 25.000,00 kn + PDV, jer će se u protivnom smatrati da je tužba povučena.

Protiv navedenog rješenja podnositelj je 7. veljače 2020. podnio žalbu o kojoj nije odlučeno.

12. Do donošenja odluke Ustavnog suda u ovom ustavnosudskom predmetu parnični postupak nije dovršen.

2) Korištenje sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku

13. Podnositelj je predsjednici Općinskog suda u Zadru 16. listopada 2019. podnio zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, o kojem ona nije donijela odluku.

III. MJERODAVNO PRAVO

14. U odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016., u točkama 4. – 11. (»Narodne novine« broj 50/16.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.) sve do 14. ožujka 2013., kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. – Uredba, 67/18. i 126/19. – rješenje USRH broj: U-I-4658/2019 i dr.; u daljnjem tekstu: ZoSud: 28/13-126/19).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

15. U skladu sa stajalištem Ustavnog suda iz rješenja broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.), jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku jest ta da su podnositelji prethodno koristili dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.